

Cerkev ni kriva.

V zadnjih dneh se sliši očitke, da se je katoliška cerkev pokazala kot preslaba in neučinkovita proti zlim posledicam boljše vizma. Proti temu je treba ugotoviti: Načela, ki jih katoliška vera in cerkev uči, so vsa usmerjena v to, da bi vsak posameznik živel v skladu s krščanskim moralnim zakonom, da bi bilo posvečeno družinsko življenje, da bi se spoštovalo dostojanstvo človeške osebe in socialna pravičnost, ki daje vsakemu svoje in sebični interes podreja skupni koristi. Katoliška cerkev uči božji izvor družbene oblasti, dostojanstvo dela ter svetost socialne vzajemnosti vseh ljudi, prožete z duhom božje ljubezni. Sedaj pa vprašamo: Kaj naj cerkev še stori, če omogoča, uči in zahteva ter nudi vsa sredstva, da se taka družba med ljudmi ustanovi in vzdržuje po gori imenovanih načelih, ki so vsa usmerjena v resnični blagor človeške družbe? Mar je cerkev kriva, da se ta načela ne izpolnjujejo, če se slepota in zloba takim načelom upirata in če ravno tisti, ki vodijo boj proti cerkvi in ji take očitke delajo, cerkev ovirajo v njeni svobodi, da bi se mogla ta načela vseskozi privedi do prakse! Cerkev pač v takem slučaju ne more storiti ničesar drugega, kakor da tako stanje obžaluje, da pro-

ti temu protestira in da moli razsvetljenja za vse one, ki vsak njen korak k uresničenju kraljestva socialne pravice ovirajo. In kaj stori sv. cerkev, če državni oblastniki sami to cerkev zanemarjajo, jo ponižujejo in njen vpliv na javne zadeve zmanjšujejo ter ga skušajo sploh onemogočiti? Kaj naj cerkev stori, če ta država sama vzdržuje šolo, iz katere se izganja krščanski pouk, če se ona oropa svobode, vsak drugi nauk, ki v resnici družbo revolucionira, pa se od zgoraj pospešuje in trpi ter se celo pusti, da ga časopisje razširja, hvali in povzdiguje, medtem ko skuša krščanstvo prikazati kot nesodobno in celo državi škodljivo? In kaj naj rečemo k temu, če so mnoge države, ki mladino naravnost odtegujejo vplivu cerkve in če se na ta način v mladini podirajo vse ovire, ki jih je postavila vera in cerkev najhujšim strastem, iz katerih izvira potem v človeški družbi razdejanje največjih moralnih in socialnih vrednot.

Dom duhovnih vaj pri Sv. Jožefu nad Celjem. Tečaj za žene bo od sobote 26. septembra do 30. septembra. Tečaj je namenjen za žene iz Trbovelj, prigraslajo se pa lahko tudi še druge. — Za dekleta od sobote 10. do 14. oktobra.

Bojši krvni obtok

poveča delovanje organizma in ublažuje bolečine Bojši krvni obtok dosežete z ASPIRIN tabletami, tam neškodljivim sredstvom proti prehlajenju, revmatizmu in zobobolu.

Vsaka tableta ima vtisnjen Bayer-jev križ

ASPIRIN

V. z. »Jugofa k. d., Zagreb.
Oglaš. je reg. pod Š. Br. 12.314 od 25. VI. 1934.

kjer se je zgrudil na pragu. Deklinin oče in delavec Franc Črešnik sta strgala z opečene obleko in sta se sama hudo opekla. Vso opečeno deklinco so takoj prepeljali v bolnico v Slovenjgradec, kjer ji ni bilo več pomoči.

Puška mu poškodovala desno roko. — 66letni cerkveni viničar Alojzij Škof je pri Sv. Petru preganjal iz vinograda s strelji škorce. Pri enem strelu pa mu je naboj vrgel puško nazaj in Škofu je hudo poškodovala desno roko.

Usodepoln udarec konjskega kopita. V ptujsko bolnico je bil oddan 44letni posestnik Ivan Gomilšek iz Gomile. Konj ga je tako hudo brcnil, da mu je zlomil desno nogo.

Avtomobil ga je podrl. Na cesti med Slov. Bistrico in kolodvorom je podrl trg. potnik iz Ptuja z avtomobilom naglušnega 79letnega berača Petra Pavliča iz Poljčan, ki ni slišal svarilnih signalov. Starček je dobil pri padcu hude poškodbe na obeh nogah in glavi. Prepeljali so ga v bolnico Rdečega križa v Konjice.

Nesreče.

Dve nesreči. Pri novi stavbi na Radvanjski cesti pri Mariboru je padel z odra in se je hudo poškodoval zidarski delavec Ignac Jezernik iz Slov. Bistrice. — 57letni mlinar Rudolf Loppert z Ribnice na Pohorju je zašel z nogo v transmisijo, ki mu jo je zdrobila. Oba poškodovana so oddali v mariborsko bolnico.

Smrtonosen padec s strehe. Pri prenavljanju hiše v Marijini ulici v Mariboru se je zgodila zadnje dni nesreča, ki je zahtevala življenje mladega moža. Pri pleskanju strešnih žlebov je bil zaposlen 21letni, pri kleparskem mojstru Andreju Somraku kot pomočnik uslužbeni Ožbald Mli-

narič. Žalibog se v višini ni pustil navezati. Ko se je pri delu nekoliko preveč na strani dvorišča nagnil, je zgubil ravnotežje in je padel 22 m globoko. Pri padcu se je še skušal zagrabititi za okna, a padca le ni onemogočil. V obupnem stanju ga je pobral na dvorišču rešilni oddelek. Revez je izdahnil med prevozom v bolnico.

Nesreča pri podiranju. 41letni posestnik Jožef Robič iz Lobnice nad Rušami je zašel pri podiranju pod padajoče drevo, ki mu je zlomilo nogo. Poškodovanega so prepeljali v mariborsko bolnico.

Otrok živa bakla. V Pamečah pri Slovenjgradu so otroci 16. t. m. na paši kurili in so se zabavali s plesom krog ognja. Štiriletna Pavla Stovnik je pri rajanju padla v ogenj in se ji je užgala obleka. Ostali otroci so se pri pogledu na gorečo deklico razbežali na vse strani. Nesrečni otrok je kot živa bakla tekkel proti domu,

Za odpravo desetine!

Najbrž še ne veste, da v Angliji med nešteto drugimi koristnimi in škodljivim navadami živi tudi — desetina. To se pravi, da morajo angleški kmetje po nekih davnih uredbah dajati cerkvi deseti del svojega pridelka, kakor so ga morali dajati pred 500 leti. Zdaj, ko so časi stiske, se je protestantska cerkev spomnila te svoje davne pravice in jo začela izvajati, česar že dolga leta ni delala. Ni čudno, da je med farmerji zavladalo veliko razburjenje. Toda ker Angleži vse stare navade in postave drže naravnost krčevito, niso mogli storiti drugega, kakor da so v london-skem Hyde Parku priredili veliko protestno

Ciganka.

Povest iz domačih hribov.

XI.

Odkar sta si bila Ravnjak in Pavla v besedi, ni prišla Jerca nič več na Ravne, ampak se je Ravnjaka izogibala. Tisti teden pred veliko nočjo je prvič spet prestopila prag na Ravnah in vprašala po gospodarju.

V Ravnjakovi pisarnici sta sedela že celo minuto in nista spregovorila. Tedaj je vprašal Ravnjak:

»Ali si prišla zaradi Pavle?«

»Uganil si, da,« mu je pikro odgovorila.

»Jeziš se, da sem si premislil.«

»Nikoli nisem verjela, da boš besedo držal.«

»Hotel sem jo.«

»Haha, hotel, hotel! Saj vem, kaj je moška beseda. Moški bi radi, naj ženske vse zanje storijo; sami pa se najmanjše žrtve ustrašijo.«

»Včasih tudi najtrdnejša volja ni kos težavam. To boš vendar razumela; tako pametna si menda vendar.«

»Ti pa, ki si takorekoč zrel mož in župan na Bistrici, bi dejala, da bi moral biti tudi najpametnejši na Bistrici: vedeti bi bil moral, kaj bo, če

Pavlo vzameš. Menda še nisi pozabil, da sem ti vse povedala, kaj bo, ko si mi povedal, da sta si dala besedo. Toda nisi se zmenil za moje besede. Žal, da je bilo takrat že prepozno, ker si dekletu že zmešal glavo.«

»To ni res. Pavla se je prva razodela.«

»Molči pa daj, da ti svoje povem! Ti si lazil za njo in si se ji nastavljal. Dekleta pa imajo bolj mehka srca in bolj tenko občutijo kakor vi dedci s svojimi tako imenovanimi srci... Pavli sem večkrat dopovedovala, da ni zate in da iz te moke nikoli ne bo kruha. Ker sta bila pa vidva oba slepa in gluha od te neumne ljubezni, mi ni ostalo drugega, kakor da sem pustila: gre, kakor gre. Pavli, tej siroti, ki nikoli ni imela kaj dobrega, ne zamerim, da se je z obema rokama oklenila neke zamišljene sreče; ali ti, ti bi bil moral biti pametnejši.«

Ravnjak je molčal in je gledal mrko pred se. Čez nekoliko časa je dejal:

»Ali si le zaradi tega prišla, da po meni udrihaš, ali pa mi hočeš svetovati, kako bi zadevo uravnala in popravila?«

»Haha, svetovati, da! Naj ti tvoji modrijanski občinski očovi svetujejo; ti so tako modri in pametni, da čujejo, kako trava raste... Popraviti se ta reč sploh ne da več. Reva ima strašno občutljivo srce. Ta izkušnja jo je tako zadela, da je svoj živ dan ne bo prebolela.«

Vse za vse šole bomo kupovali v knjigar-
nah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in v
Ptuju!

Dva fanteka rešil iz Mure. V Gornji
Radgoni pod grajskim gričem sta nabira-
la med siromašno deco razne odpadke
brata: 10letni Tonček in 12letni Stanko
Kovačič iz Gornje Radgone. Tončku je
spodrsnilo in je zdrčal v Muro. Za njim
je skočil Stanko, da bi bratca rešil, da-
si ni znal plavati. Oba otroka bi bila utoni-
la, da ni zapazil nesreče na gornjerad-
gonskem gradu zaposleni poslovodja F.
Durič. Skočil je oblečen v Muro in uspelo
mu je po velikem trudu, da je otel iz
valov živa bratca.

Rudar smrtno ponesrečil. V premogov-
niku Liboje pri Celju so našli v jami mrt-
vega rudarja Franca Buzil. Najbrž je pri-
šel v stik z električno napeljavo.

Kap ga zadela med delom. Pri dvigalu
v obratu Kotredež v Zagorju ob Savi je
bil zaposlen 50letni ključavničar Avgu-
štin Polc, ki je že delal pri zagorskem
rudniku 34 let. Dne 16. septembra je Polc
na večer pri delu zadela smrtno srčna
kap. Zapušča ženo in osem nepreskrblje-
nih otrok.

Vlak smrtno povozil progovnega delav-
ca. Med postajama Hrastnik in Trbovlje
so bili 17. t. m. zaposleni progovni delav-
ci. Blizu predora sta se križala osebni vlak
iz Ljubljane in tovorni iz Zidanega mo-
sta. Delavci so se umaknili na ozek pro-
stor ob opornem zidu ob progi. 28letni
Karol Majcen je stal ob križanju vlakov
tako blizu lokomotive osebnega vlaka, da
ga je ta zadela ob glavo. Sunila ga je ta-
ko, da je pri padcu podrl celo svojega to-
variša Ignaca Parfanta, ki je stal ob pro-
gi. Parfant se je pri padcu močno poško-
doval, Majcen pa je obležal mrtev z raz-
bito lobanjo, ker ga je pognal sunek lo-
komotive ob oporni zid.

Razne požarne nesreče. V Leskovcu pri
Pragerskem je uničil požar posestniku
Blažu Pivko gospodarsko poslopje z raz-

nimi pritikinami. Zgorelo je mnogo žive-
ža, krme, vozov ter poljedelskih strojev.
Škoda znaša 100.000 Din. — V istem na-
selju je postalo žrtev plamenov 20.000 D
vredno gospodarsko poslopje posestnika
St. Pogorevca. V obeh omenjenih slučajih
niso mogli ugotoviti vzroka požarne ne-
sreče. — Domačija je pogorela v Bistrici
na Pohorju posestniku Francu Mašat. S
hišo in gospodarskim poslopjem je uni-
čen ves spravljeni poljski pridelek, živin-
ska krma, hišna oprema ter obleka. Ško-
da znaša 60.000 Din. — V Slov. Bistrici
je izbruhnil nočni požar v hiši posestnika
Franca Zorko. Ogenj je upepelil polovico
stavbe in povzročil 10.000 Din škode. —
V zidanici posestnika Antona Kuharja iz
Dobriča je izbruhnil požar, ki je upepelil
poslopje, stiskalnice in razno orodje. Ško-
da znaša 15.000 Din. — Na Gojski plani-
ni pri Kamniku je uničil nočni ogenj no-
vo pastirsko kočjo, ki je bila last posest-

je uničil ogenj še tudi viničarijo, zaloge
krme ter razno orodje. Rešili so samo ži-
vino. Škoda znaša 50.000 Din in je samo
delno krita z zavarovalnino. — Sredi ga-
šenja na avstrijski strani so bili odpokli-
cani tudi gasilci iz Murske Sobotne, ki so
morali domov, ker je tamkaj gorelo v isti
noči. — V Vanetincih v Slov. goricah je
zgorelo posestnici Geri Zorčevi 30.000 D
vredno gospodarsko poslopje, razni stro-
ji ter dve svinji. — V Cerkvenjaku pri
Sv. Trojici v Slov. goricah je pogorela
20.000 Din vredna viničarija posestnice
Marije Podgoršek.

Obžalovanja vredni slučaji.

V vlaku prijeta tihotapca. Pri pregledu
osebnega vlaka Maribor—Celje je areti-
ral orožnik dva sumljiva možka. Ko so
pregledali njuno prtljago, so odkrili samo
tihotapsko blago in sicer 360 vžigalnikov
ter 170 zavojev igralnih kart. Zaplenjena
roba je vredna 20.000 Din. Prijeta sta že
stara znanca finančne straže in sicer: te-
sarski pomočnik Martin Fridl iz Zgornje-
ga Dupleka in kleparski pomočnik Ivan
Obrežnik iz Bezene pri Limbušu.

Finančna oblast zaplenila bogat tihot-
apski plen. V tovornem vlaku iz Avstrije
so zaplenili 20. t. m. finančni organi:
48 kg saharina, 110 vžigalnikov, 14.500
kamenčkov, 6 paketov kart in 3 kg šno-
fanca. Franca Napasta, ki je star 24 let
in doma iz Pobrežja pri Mariboru, so pri-
jeli. Drugi tihotapec Ivan Zorčič iz Mari-
bora se je pol ure skrival pod in nad va-
goni.

Okraden železničar. V železniški kolo-
niji v Frankopanovi ulici v Mariboru se
je mudila družina železničarja Metoda
Božeglava v kuhinji. Neznanec se je pri-
plazil v spalno sobo, iz katere je izmak-
nil dve novi obleki in srebrno verižico.
Božeglav utrpel škode za 3000 Din.

Vlom v gostilno. V noči na 17. septem-
ber je dobila Marinova gostilna na Teznu
pri Mariboru nezaželjen obisk. Neznanci
so ubili okno in so odnesli jestvin, cigaret
in raznega blaga za 2000 Din.

ZDRAVO VINO IN MOŠT

z uporabo
KALIUM - META - BISULFITA
ZNAMKE »VINOBRAN«.
Navodila in vzorce pošilja brezplačno
TOVARNA »ZORKA« DD., SUBOTICA.

nika Janeza Sušnika iz Krivčevega. Tr-
dijo, da požigajo planinske pastirske ko-
če vlomilci, ki iščejo po njih bogatejšega
plena. Razočarani nad vlomom se mašču-
jejo s požigom. — V noči na 17. septem-
ber so izbruhnil v enem okolišu kar trije
veliki požari. Gasilci iz Murske Sobotne,
Cankove, Korovceve, Rankovceve in Gor-
nje Radgone so v omenjeni noči brzeli
preko gornjeradgonskega mosta na av-
strijsko stran, kjer je gorelo v občini De-
denitz pri posestniku Francu Jauk. Kljub
požrtvovalnem gasilnem naporu je zgore-
lo Jauku pet poslopij in znaša škoda 220
tisoč Din. Med gašenjem so prejeli naši
gasilci iz Radgone obvestilo, da je njho-
va pomoč tudi doma potrebna. Gasilci iz
Gornje Radgone so odhiteli nazaj preko
Mure, da so se lotili gašenja gorečega
gospodarskega poslopja posestnika Jan.
Boroviča v Hercegovščaku. Omenjenemu

Ravnjak je krčevito mečkal neki papir, potem
je spet rekel:

»Kar je, to je... Ne bom pa štedil ne škripičil,
da ji pošteno povrnem, kar ji je bila na škodi...
Hvaležen bi ti bil, če bi hotela k Pavli in jo vprašati,
kaj si želi, da ji dam.«

»Haaa, to si mi pravi! Zopet je očitno, kake
šleve ste možki. Tebi je prehudo, da bi šel in ji raz-
ložil, kako je; jaz, ženska, naj bi to kislo juho
pojedla, ki si jo skuhal ti. — Ne, tako se nisva po-
botala... Prav zaradi tega sem prišla, da te resno
opomnim: zadnji čas je, da se s Pavlo zmeniš in ji
čisto resnico poveš. Predolgo že čakaš.«

»Toliko imam na občini opraviti, da ne uteg-
nem.«

»Fej te bodi! Za vse imaš čas, le za to ne, za
kar bi ga moral imeti. Kolikor vem, Pavla že slutim,
da nima več kaj upati. Obljubil si ji, da jo vzameš
tako po veliki noči; prazniki pa so minili in ti se za
dekle ne zmeniš. Zdaj pa poslušaj: Če takoj ne greš
k Pavli in ji ne poveš vsega po resnici, te tako obe-
rem, da te po vsej dolini noben pes ne bo več po-
vohal.«

Pri tem je vstala in odracala. Zunaj si je za-
vihтела koš na hrbet in jo ubrala navzdol.

Drugo jutro je šel Ravnjak v Maribor in takoj
k šolskim sestram. Ko je stopila Pavla v govorilnico,
ji je ušel bolesten vzklik:

»Franc!«

Približala se mu je še nekaj korakov, potem pa
obstala kakor vkopana. Črno oblečena je bila, obraz
ji je bil blede, ustnice bele, roke ko vosek rumene, na
prstu pa se je bleščal zlati zaročni prstan. Ko se je
Ravnjak usedel, je sedla tudi ona na drugi konec
mize. Več ko pet minut je minilo in nobeden ni
rekel besede. Nazadnje je Ravnjak po sili dejal:

»Pavla, živi dan mi še ni bila kaka pot tako
težka kakor danes ta. Prinašam ti žalostno vest.«

»Vem,« je dahnila tako tiho, da ji je besedo le
z ustnic razbral.

Zopet sta umolknila. Potem se je zbral in začel
odločneje:

»Ko bi ti le molčala bila! Vse bi bilo šlo po sreči.«
Neverno je zmajala z glavo, odgovorila pa ni
ničesar.

»Zakaj nisi bila tiho?« je vprašal.

»Prstan sem pozabila na roki,« je tiho zajecjajala;
»Urška ga je videla in ni prej odnehala, da sem ji
povedala, kdo mi ga je dal.«

»Urška in njen Cenc sta obesila vse na veliki
zvon. Zdaj je vsa Bistrica pokonci in proti meni —
smejijo se mi — norce si delajo — grozijo mi —
silijo me, naj te pustim.« Kratko je sekal besede in
jih bruhal iz sebe.

Pavla se ni ganila, ne besede ni zinila, ko oka-

zborovanje in obhod,
kjer so nastopili v sred-
njeveških nošah in vodi-
li s seboj živino ter vo-
zili pridelke. Upajo, da
bo zbornica zdaj deseti-
no uknila.

Nezmotljivo materino
oko.

Na porodišnici v Ha-
vani so napravili te dni
s privoljenjem mater
zanimiv eksperiment. 30
mater so povedli pred
30 novorojenih otrok in
so jih pozvali, naj med
njimi poiščejo svoje
otroke. Čeprav matere
svojih otrok od poroda
dalje niso videli, je 28
žensk takoj spoznalo
svoje dojenčke. Le dve
sta bili v dvomu, končno
pa sta le našli prava
otroka. »Glas krvi« to-
rej ni samo fraza.